

prosinec | 2017

ZPRÁVY

Z MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Stromek - neodmyslitelná součást Vánoc

str. 04 až 06

Africký mor prasat v Česku

str. 03

Aby vám vánoční stromek dlouho vydržel

str. 07

Střihněte si kvalitu

str. 09

Výberte dobré máslo

str. 12

**HISTORICKY PRVNÍ
VÝSKYT AFRICKÉHO
MORU PRASAT
V POPULACI PRASAT
DIVOKÝCH BYL V ČESKÉ
REPUBLICI POTVRZEN
26. ČERVNA 2017.**

NOVÉ PŘÍPADY

ÚSPĚCHY V BOJI PROTI AFRICKÉMU MORU PRASAT

Africký mor se daří zvládat. Komisař Evropské komise pro zdraví a bezpečnost potravin Vytenis Andriukaitis Česko několikrát pochválil za akceschopnost a za to, že jsme jedinou zemí, kde se i po pěti měsících od vypuknutí nákazy daří držet situaci pod kontrolou a nemoc se nešíří na větší území, ani do domácích chovů.

Od chvíle, kdy nákaza propukla, přistupujeme k situaci s mimořádnou vážností. Hlavním záměrem bylo zabránit tomu, aby se mor dostal do chovů domácích prasat. Zároveň se snažíme udržet nemoc na co nejmenším území a postupně v něm populaci divokých prasat kompletně zlikvidovat. V červené zóně se dosud podařilo odlovit nebo odchytit do pastí 273 prasat.

Z uhynulých prasat, nalezených v ohnisku nákazy, v tzv. vysoce rizikové oblasti (uvnitř ohradníků), bylo dosud pozitivních 134 ze 180 kusů. U odlovených prasat byly v červené zóně pozitivní 4 kusy (celkem odloveno 60 prasat do odchyťových zařízení a odstřeleno 213 prasat). Po vypuknutí nákazy vydala Státní veterinární správa (SVS) několik mimořádných veterinárních opatření platných pro rozdílné oblasti. Jejich cílem bylo zamezit rozšíření nemoci z epicentra nákazy a současně snížit početní stavy černé zvěře v přílehlých oblastech.

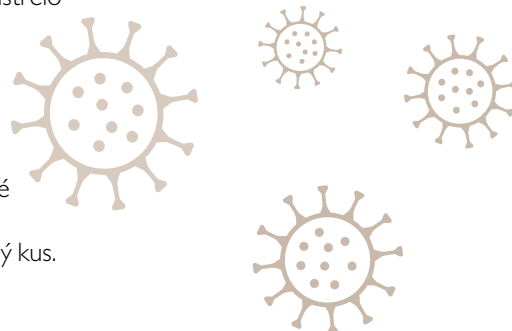
Ohnisko nákazy o rozloze 57 km² bylo ohraničeno pachovými a elektrickými ohradníky, aby nakažená prasata nemohla migrovat. Současně byla v této oblasti ponechána nesklizená pole s kukuřicí, pšenicí a sójou, aby prasata měla úkryt a dostatek potravy. Byl také zakázán vstup veřejnosti do extravilánu obcí. Odlov prasat v oblasti je povolený pouze do odchyťových zařízení (instalováno jich bylo celkem 31) a odstřelovat prasata mohou pouze speciálně proškolení lovci. Ke spolupráci byla přizvána i policie, která pro odstřel prasat využívá i tlumiče a přístroje pro noční vidění. Za každý odlovený kus v této oblasti náleží lovcům zástřelné ve výši 4 tisíce korun, stejnou částku dostávají myslivci i za nalezený uhynulý kus.

V zamořené oblasti s nižším rizikem, tzv. zelené zóně (území okresu Zlín vyjma červené zóny), bylo doposud odstřeleno 1 002 divokých prasat, všechna byla s negativním výsledkem na AMP. Za odlovený kus zde dostávají lovci 3 tisíce korun. Všechna odlovená prasata z červené i zelené zóny se musí likvidovat v kafilerii, myslivci za každé prase dostávají kompenzaci dle stáří kusu až do výše 3 200 korun.

Kolem okresu Zlín byla vytyčena oblast s intenzivním odlovem (přibližně o rozloze 8 500 km²), ve které náleží lovcům zástřelné 1 tisíc korun za každý odlovený kus. Dosud zde bylo odloveno 6 855 divokých prasat.

SVS nařídila intenzivní lov všech věkových kategorií prasat na celém území ČR a umožnila myslivcům využívat i některé dosud zakázané techniky lovu. V souvislosti s AMP proplácneme náklady, které přímo souvisí s nařízenými veterinárními opatřeními. Doposud registrujeme 235 žádostí o náhradu ve výši 7,4 milionu korun. Přiznali jsme i náhradu za 310 prasat ulovených v zamořené oblasti a zlikvidovaných v asanačním podniku v celkové výši 435 tisíc korun.

Pozn.: uvedené údaje jsou k 15. 11. 2017

ROZHOVOR

STROMEK S ČESKÝM PŮVODEM? KUPTE SI BOROVICI

Každoročně přináší do domovů vánoční pohodu. „Živý řezaný stromek vytváří nepopsatelnou atmosféru Vánoc a vůně čerstvého jehličí je s těmito svátky neodmyslitelně spjatá,“ říká místopředseda Sdružení pěstitelů vánočních stromků František Valdman.

Jak vás napadlo pěstovat vánoční stromky?

K pěstování stromků mě přivedl můj bratranec, rozmýšleli jsme, jak využít svažitě pozemky. Někde slyšel, že pěstování stromků je velmi zajímavé...

Na kolika hektarech stromky pěstujete?

V současné době pěstuji stromky na 18 hektarech, ještě úzce spolupracuji s kolegou, který má dalších 12 hektarů.

Kolik jich letos vypěstujete?

Letos vypěstujeme přibližně 6 000 stromků.

Máte odhad, kolik se jich ročně u nás prodá?

Průměrná roční spotřeba přírodních vánočních stromků v ČR se odhaduje na 1,2 milionu kusů. To číslo může být mnohem vyšší, poněvadž někteří lidé mají vlastní produkci apod.

Jak jsme na tom s dovozem? Jsou pro vás zahraniční pěstitelé konkurencí?

Velkým problémem jsou masivní dovozy vánočních stromků z Dánska a Polska. V západní Evropě je přebytek stromků, dovozci je k nám vozí za mnohem nižší ceny. Dá se říci, že jde o dumping. Prodají je za velmi nízkou cenu, jen aby se jich zbavili.

Je pro nás stále obtížnější jim cenově konkurovat. Navíc v letošním roce nás postihly problémy s jarním mrazem a posléze s velkým suchem.

Je nějaký rozdíl mezi českým a zahraničním stromkem, co se týče kvality?

Čeští pěstitelé jsou schopni nabídnout mnohem kvalitnější stromky, než jsou ty z dovozu. Když si koupíte borovici, můžete si být jistí, že je stoprocentně z Čech, protože se jinde jako vánoční strom nepěstuje. Borovice je prostě české specifikum.

V letošním roce bude na předvánočním trhu nabídka českých vánočních stromků všech druhů dostatečná, v některých případech může dojít ke zdražení oproti loňsku, a to kvůli pořízení EET pokladen.

Jak koupit ten správný? Čeho se při výběru vyvarovat? A kdy ho pořídit?

Nejprve si zvolte druh stromku – jestli se vám líbí smrk s hustší korunou, či spíše o něco řidší, ale trvanlivější borovice, případně, zda si připlatit za jedli. Doporučuji nekupovat zabalené stromky, nechte si ho nejprve ukázat a následně zabalit do ochranné sítě, aby se větve cestou nepolámaly. Stromek dále nesmí v žádném případě opadávat a jehličí musí být svěží.

Pro vánoční stromek zajděte k prodejci, který je spolehlivý. Který každoročně stojí na stejném místě, poradí vám, jak se o stromek starat. Rozhodně bych nekoupil stromek u člověka, který se objevil na ulici na dvě hodiny a pak zmizel. Ten s velkou pravděpodobností prodává kradené stromky. Pokud chcete podpořit české producenty vánočních stromků, jejich stromky jsou označeny lístkem „Vypěstováno na plantáži v ČR“.

Důležité je stromku věnovat i následnou péči. Někteří váhají, jestli koupit strom na začátku prosince či těsně před Vánocemi. Doporučuji ho koupit co nejdříve. Jednak si můžete vybrat z velkého množství stromků, a jednak se o něj lépe postaráte vy, než obchodník, který jich má na starost další desítky či stovky kusů.

Jaké stromy jsou u nás nejpopulárnější?

Nejvíce se prodávají jedle kavkazská (65 %) a smrk pichlavý (15 %). Stále oblíbenými jsou i domácí druhy – smrk ztepilý (10 %) a borovice (10 %).

Jakému stromku dát přednost? Živý, nebo umělý?

V Česku nebylo statisticky zjištěno, kolik lidí mívá stromek přírodní a kolik umělý, ale v Německu má umělý stromek pořád méně lidí a brzy jejich podíl klesne na 5 %. Podle odborníků je to dáno dobrou životní úrovní obyvatel a také tradicí. Živý řezaný stromek vytváří nepopsatelnou atmosféru Vánoc a vůně čerstvého jehličí je s těmito svátky neodmyslitelně spjatá.

Živý strom je obnovitelný zdroj, za dobu svého růstu produkuje kyslík, kdežto umělý ho při výrobě spotřebovává. Podle testů vypracovaných na Vídeňské univerzitě bylo zjištěno, že k výrobě jednoho umělého stromku je spotřebováno tolik kyslíku, kolik vyprodukuje několik set živých vánočních stromků po celou dobu svého růstu. Argument některých lidí, že mají umělý stromek, a tím chrání životní prostředí, je tedy zcela mylný.

V této souvislosti rád ještě uvádím jednu věc, zkuste přijít domů a dát manželce umělou kytku a říct jí, že ji vydrží ještě na další narozeniny. . .

Jaký je váš názor na stromky v květináči?

Stromky v květináčích hodně využívají Italové, tam však nejsou zvyklí dávat stromek do stojanu. Mnozí Češi se domnívají, že si později tento stromek vysadí například na zahradě. Udržet vánoční stromek v květináči do jara je ale velmi náročné a pouze malé procento takto vysazených stromků na jaře zakoření a ujme se. Přezimování vánočního stromku v květináči je v běžných domácích podmínkách docela obtížné.

Vánoční stromky se v květináči prodávají zejména proto, aby stromek vydržel dlouho v perfektním stavu a vypadal stále čerstvý. Stromku je však potřeba věnovat řádnou péči, minimálně dostatečnou zálivku. Proto do bytu doporučuji řezaný vánoční stromek ve stojanu s vodou, ten v květináči ozdobte a nechte na zahradě či terase.

Prodávají se i stromky z lesa?

Ano, prodávají se, ale skutečně ve velmi malém měřítku. Lidé totiž vyžadují stále vyšší kvalitu vánočních stromků, proto jejich velká část pochází z plantáží zakládáných speciálně za účelem jejich pěstování. Při sklizni vánočních stromků tak nedochází k poškozování lesů, jak se stále někteří domnívají.

**PRO VÁNOČNÍ STROMEK
ZAJDĚTE K PRODEJCI,
KTERÝ JE SPOLEHLIVÝ.
KTERÝ KAŽDOROČNĚ
STOJÍ NA STEJNÉM
MÍSTĚ. PORADÍ VÁM, JAK
SE O STROMEK STARAT.**

Setkáváte se na své plantáži se zloději stromků?

Na plantážích se stromky kradou ve velkém, proto je nutno pozemky hlídat.

Co udělat se stromkem po Vánocích?

Ideálním řešením je stromek spálit v krbu či seštěpkovat a použít do kompostu – získáte tak kvalitní hnojivo. Pokud tyto možnosti nemáte, odložte stromek vedle popelnic na směsný komunální odpad, aby nebyly kontejnery přeplňovány, a svozová společnost to již zařídí. Velká část stromků končí ve spalovně, využijí se jako energie. Trochu mylná je představa, že stromky končí v zoologických zahradách. Hrozí totiž, že pokud by byly nazdobené, mohla by se zvířata poranit o zapomenuté háčky apod., proto do ZOO putují jen neprodané stromky.

Co plánujete do budoucna?

S námi plánuje příroda, vlivy přírody jsou naším největším problémem...

SPOTŘEBITEL

VŠE, CO POTŘEBUJETE VĚDĚT PŘED NÁKUPEM VÁNOČNÍHO STROMKU

V předvánočním období jsme pro vás se Sdružením pěstitelů vánočních stromků přichystali několik rad a informací k nákupu živého vánočního stromku.

České plantáže

Pokud chcete mít doma stromek vypěstovaný v České republice, doporučujeme vám obrátit se na některého z českých pěstitelů. Ochráníte tím životní prostředí i naše lesy a zvýšíte pravděpodobnost čerstvosti stromku. Nedoporučujeme vám kupovat vánoční stromky před obchodními řetězci a hobby-markety, které vám nabízejí pouze jeden druh opatřený etiketou zahraničních pěstitelů, často dovezený jako nadprodukt v kvalitě, ve které by se ve své domovině ani neprodal. Tyto stromky jsou často řezané už v říjnu.

Jak se vánoční stromky pěstují?

Stromky se pěstují ze semene 2 až 4 roky ve školkách, potom se přesadí na plantáže, přičemž doba pěstování každého druhu je jiná. V průběhu pěstování se stromky každoročně hnojí, ošetřují proti plevelům a tvarují stříháním a vyvazováním. Tyto činnosti jsou velice nákladné. Po dobu pěstování na plantáži poskytují stromky úkryt drobnému ptactvu, broukům a jiným drobným živočichům. Také produkují životodárný kyslík, který naše civilizace značně spotřebovává.

Za jak dlouho vyroste strom ze semínka do výšky 180 cm?

jedle kavkazská
10 až 15 let

smrk pichlavý
10 až 13 let

smrk ztepilý
9 až 10 let

borovice černá
8 až 9 let

borovice lesní
7 až 8 let

Jak pečovat o koupený stromeček?

Řezaný stromek

Zakoupený stromek je třeba skladovat v chladném prostředí v nádobě s vodou. Doporučujeme odříznout malý špalíček kmínku zalepeného smolou, aby voda mohla ke stromku proniknout. Uvidíte, že stromek s čerstvě provedeným řezem přijme přibližně 5 litrů vody, a tak zůstane déle svěží. Pokud máte na stromek stojan s vodou, musí kůra stromku dosahovat až do vody. Nesmí se tedy ořezávat, protože stromek saje vodu pletivy pod kůrou. Po Vánocích stromek ostříháme a spálíme v kamnech, zkompostujeme nebo odneseme na sběrné místo.

Stromek v květináči

Stromek přeneseme zvenku do místa s vyšší teplotou 5 až 10 °C (sklep, garáž) a necháme ho tam několik dní, poté ho přeneseme na chodbu nebo do bytu do nevytápěné místnosti o teplotě 15 až 18 °C. Ve vytápěné místnosti v bytě je třeba stromek nechávat co nejkratší dobu a samozřejmě zalévat, ale pozor, nepřelít. Po Vánocích stromek přenášíme v obráceném pořadí zpět a ponecháme až do jara v teplotě 1 až 5 °C. Ven stromek přemístíme až v období, kdy nehrozí pozdní mrazík. I přestože dodržíme tento postup, někdy se stane, že stromek nepřezijí, protože nezvládne rozdíl teplot.

PŘÍKLADY DOBRÉ PRAXE

INVESTICE DO LESNÍ TECHNIKY SE VYPLATÍ

I v Programu rozvoje venkova na období 2014–2020 mohou majitelé lesů počítat s podporou na nové lesnické stroje a zařízení. Celkový objem, který pro ně máme přichystaný, je 343,8 milionu korun.

Pokud je váš strojový park zastaralý nebo nevyhovující, můžete to s finanční pomocí EU změnit. Dotaci mohou majitelé, nájemci, pachtýři nebo vypůjčitelé lesních ploch získat na stroje a technologie pro hospodaření v lesích jako jsou traktory pro práci v lese, probírkové těžební stroje, klanicové vyvážecí vleky za traktor, navijáky, čelní nakladače/rampovače, štěpkovače a shrnovače klesu, či štípací a krátcí stroje a další. Program počítá s proplacením 50 % způsobilých výdajů, můžete tedy dostat stovky tisíc až několik milionů korun. Příkladem inspirativního projektu je společnost Kinský dal Borgo, a. s. „Podporu jsme využili na pořízení nové techniky s ohledem na snižování emisí a měrného tlaku na půdu, na moderní přibližovací traktor, vyvážecí soupravu. V minulém programovém období jsme podporu využívali na rekonstrukce lesních cest. Významné

prostředky s podporou Programu rozvoje venkova jsme použili i na zvýšení podílu melioračních a zpevňujících dřevin v rámci lesnicko-environmentálních a klimatických opatření,“ řekl Jiří Žabka, ředitel lesního hospodářství společnosti. „Hodláme pokračovat v obnově technického parku včetně odvozní soupravy. Potřebovali bychom zvýšit podporu na výstavbu a především rekonstrukci lesní dopravní sítě. Kontinuálně budeme využívat lesnicko-environmentálních a klimatických opatření,“ dodal Žabka.

Žádat o podporu z Programu rozvoje venkova z operace **8.6.1 Technika a technologie pro lesní hospodářství** bude možné v druhé polovině roku 2018. Více informací k příjmu žádostí k jednotlivým kolům naleznete [zde](#).

SOUTĚŽ

NAKUPUJTE, VYSTŘIHUJTE, NALEPUJTE...

Rádi soutěžíte a zároveň často nakupujete kvalitní potraviny? Není nic jednoduššího, než se zapojit do spotřebitelské soutěže „Střihněte si 3x Škodu Fabia a sto tisíc dalších skvělých cen“.

Pravidla soutěže jsou jednoduchá. Stačí jen nakoupit kvalitní výrobky označené následujícími značkami kvality: **Klasa, Regionální potravina, BIO Produkt ekologického zemědělství, Evropské logo pro ekologickou produkci, Chráněné označení** (Zaručené tradiční speciality, Chráněné označení původu, Chráněné

zeměpisné označení), **Český výrobek – garantováno Potravinářskou komorou ČR, Česká potravina nebo Česká cechovní norma.**

Poznávejte kvalitní potraviny a soutěžte s chutí až do 14. 1. 2018. Stáhněte si herní kartu na webu Akademiekvality.cz a zapojte se do soutěže!

VÝBĚR ZPRÁV

HĹAVNÍ ZPRÁVY MĚSÍCE: MILIARDY DO STÁTNÍ POKLADNY, REKORD POTRAVINOVÉ SBÍRKY A MĚNĚ ANTIBIOTIK V CHOVECH

Neměli jste čas sledovat zemědělské a potravinářské zprávy? Přinášíme vám přehled těch, které by vám neměly uniknout.

VELKÝ ZÁJEM O PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

Celkový počet zaregistrovaných žádostí z 5. kola Programu rozvoje venkova (PRV) dosáhl téměř 5 tisíc. Rozhodli jsme se proto navýšit podporu v investicích do zemědělských podniků a pro zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů na 1,7 a 1,1 miliardy korun. Jde o jedny z nejvíce využívaných operací v PRV. Celkem zemědělci, potravináři a lesníci žádali v tomto kole přibližně o 9 miliard korun. K dispozici jsou nyní i s aktuálním navýšením více než 4 miliardy korun

POLSKÁ JABLKA S PESTICIDY

Potravinoví inspektoři koncem listopadu na českém trhu objevili přes 1,5 tuny polských jablek odrůdy Prince. Obsahovaly šestkrát více pesticidů, než je zákonem povolená norma. Inspekce nyní zahájí s velkoobchodem správné řízení o uložení pokuty.

LESY ČR ODVEDOU MILIARDY

Státní rozpočet si díky Lesům ČR přilepší o 3,05 miliardy korun. Národní podnik Budějovický Budvar letos nepošle do rozpočtu nic, a to kvůli vysokým investicím. Do státní pokladny letos odvede 300 milionů ještě Státní pozemkový úřad. Jeho stanovené příjmy 1,1 miliardy korun byly ve skutečnosti překročeny na 1,4 miliardy korun.

REKORDNÍ POTRAVINOVÁ SBÍRKA

V pátém ročníku Národní potravinové sbírky věnovali lidé rekordních 387 tun trvanlivých potravin a drogistického zboží. Minulý rok akce vynesla o 70 tun méně. Věci získané ve sbírce dostanou potřební – senioři, matky samoživitelky nebo lidé v azylových domech.

ZEMĚDĚLSKÝ VÝZKUM...

...se v příštích letech bude věnovat například medu, udržitelné produkci ryb nebo biomase. V programu aplikovaného výzkumu Země jsme vybrali celkem 33 výzkumných projektů, mezi které v příštích pěti letech rozdělíme 460 milionů korun. Podrobnosti a kompletní seznam vybraných projektů i vítězných uchazečů najdete zde.

NOVÉ RYBNÍKY A SÁDKY

V II. výzvě Operačního programu Rybářství přišlo celkem 168 žádostí, na které jsme měli původně připraveno 283,5 milionu korun. Největší zájem projevili rybáři o investice do akvakultury, za které mohou například vybudovat či odbahnit rybníky nebo si pořídit nové sádky a líhně. Proto jsme zvýšili podporu na tyto investice ze 120 milionů na 189 milionů korun.

DOSTIHOVÝ SPORT V CHUCHLI ZŮSTANE

Pozemky Dostihového závodiště Praha, státního podniku v likvidaci, nebudou prodány. S ohledem na rozsah areálu a více než stoletou tradici dostihového sportu sahající ve Velké Chuchli až do roku 1906 jsme se v pozici zakladatele rozhodli pro řešení, které umožní zachovat pořádání koňských dostihů v Praze.

SNIŽOVÁNÍ POUŽÍVÁNÍ GLYFOSÁTU

Evropské státy souhlasily s pětiletým prodloužením licence herbicidu glyfosát. I přes toto prodloužení je však potřeba začít s jeho omezováním a postupným nahrazováním bezpečnějšími technikami. Rozhodli jsme se proto připravit několik návrhů na jeho omezení. Jednou z variant je úplný zákaz používání této látky jinak než jako herbicidu včetně jakékoliv předsklizňové aplikace. Zemědělci jej nyní používají pro tzv. desikaci, tedy předčasné ukončení vegetace před sklizní. Další návrh omezení počítá s tím, že by glyfosát mohli aplikovat pouze proškolení profesionální pracovníci, kteří vedou evidenci jeho použití. Zvažujeme i zákaz používání kontroverzního pesticidu v intravilánu obcí a na místech navštěvovaných veřejností. V zemědělství by mohl být glyfosát využíván pouze cíleně na ohniska vytrvalých plevelů (pýr, pcháč a další) namísto plošné aplikace. Za posledních 6 let se podařilo omezit používání pesticidů v ČR celkově o 8 %. U glyfosátu je loňská spotřeba v porovnání s rokem 2012 o zhruba 309 tisíc litrů (téměř o 30 %) menší.

JSME „ZELENÁ FIRMA“

Díky důslednému sběru elektroodpadu nejen v centrální pražské budově, ale i v dalších objektech, jsme se stali zelenou firmou. Koupili jsme také dvě elektrokola, která budou využívat naši zaměstnanci k jízdám po Praze. Hlavním cílem je ekologičtější a efektivnější doprava při služebních pochůzkách, protože elektrokolo spotřebuje méně energie než ostatní dopravní prostředky. Už od začátku letošního roku využíváme elektromobil a rovněž nově čtyři automobily na zemní plyn.

SPOTŘEBA ANTIBIOTIK V CHOVECH KLESÁ

V loňském roce bylo v rámci monitoringu vyšetřeno celkem 930 vzorků (stejně jako v roce 2015) živočišných komodit (masa a vnitřností jatečných zvířat, ryb, mléka, medu a vajec) na rezidua antimikrobik. Maximální limit reziduí byl překročen pouze v sedmi případech. Ve většině překročení limitů šlo o ledviny a játra starších zvířat (vyřazených prasnic a dojnic). Naopak, v žádném ze vzorků syrového mléka, ryb, vajec ani medu od českých chovatelů nebylo překročení limitu zjištěno. Letos bylo překročení limitu zjištěno zatím jen ve dvou případech.

REKONSTRUKCE VODNÍ NÁDRŽE OSVĚTIMANY

Vodní nádrž Osvětimany na Uherskohradištsku se znovu plní vodou, kterou bude zadržovat v krajině. Může sloužit i při požáru nebo povodni. Je i ideálním biotopem pro rostliny a živočichy vázané na vodní prostředí. Rekonstrukce nádrže přišla státní podnik Lesy ČR na deset milionů korun.

VÝSTAVIŠTĚ ČESKÉ BUDĚJOVICE V ARGENTINĚ

Navázat dlouhodobou česko-argentinskou spolupráci a představit zemědělství, technologie a produkty daných zemí je cílem memoranda, které podepsali zástupci Výstaviště České Budějovice a.s. a argentinské společnosti Agroactiva S.A. Ta je pořadatelem největšího zemědělského veletrhu v Jižní Americe Agroactiva s návštěvností přes 250 000 lidí.

OZNAČOVÁNÍ POTRAVIN

MÁSLO: VÍŠ, CO JÍŠ?

Co sledovat při nákupu másla? Především podíl tuku a také jeho název. Oblíbená žlutá kostka musí obsahovat nejméně 80 a maximálně 90 % mléčného tuku. Nesmí mít v sobě žádný rostlinný tuk, přídavné látky a množství vody nesmí překročit hranici 16 %. Podívejte se, co vše dokážete přečíst z obalu másla.

- » Jako **máslo** je možné označit jen výrobek, který obsahuje od 80 % do méně než 90 % mléčného tuku.
- » Vyrábí se také **tříčtvrtětučná** a **polotučná** másla s obsahem tuku 60–62 %, respektive 39–41 %. Výrobky s obsahem mléčného tuku mimo tyto rozsahy se označí jako **mléčná pomazánka**. Do této kategorie spadá i *Tradiční pomazánkové*, které obsahuje 31–36 % mléčného tuku.
- » **Čerstvým máslem** se označí máslo do 20 dnů od data výroby.
- » Jako **stolní máslo** se označuje máslo, které bylo zmrazeno na -18 °C a skladováno nejdéle 24 měsíců od data výroby.
- » **Margarín** je směs získaná z živočišných anebo rostlinných tuků, které tvoří 80–90 %. Na rozdíl od másla obsahuje max. do 3 % mléčného tuku.
- » **Směsný tuk** je směs získaná z živočišných nebo rostlinných tuků, které tvoří 80–90 %. Na rozdíl od másla obsahuje 10–80 % mléčného tuku.

Pro jednoznačnou identifikaci povahy potraviny musí být na obalu označen **zákonný název**. Tím se rozumí název, který je definovaný právním předpisem.

Od prosince 2016 se musí uvádět na etiketě výrobku **výživové údaje**. Od této povinnosti je osvobozeno např. čerstvé maso, ovoce, zelenina, nebalené potraviny, pokrmy, výrobky od malých výrobců apod. Údaj o obsahu tuku slouží také jako informace o klasifikaci mléčných výrobků.

Podmínky skladování

se uvádějí v případě, že tak přímo stanoví právní předpis nebo to vyžaduje charakter potraviny.

Identifikační značka

je informací o schváleném podniku, ve kterém došlo k poslední hygienicky podstatné manipulaci s potravinou, nikoli informací o zemi původu.

Jméno nebo obchodní název potravinářského podniku. Dobrovolně zde může být uvedena i informace, zda se jedná o výrobce, prodejce, distributora apod.

Údaj o množství se u másla uvádí v gramech nebo kilogramech.

Máslo může být označeno jak **datem minimální trvanlivosti**, tak **datem použitelnosti**.

V případě čerstvého a stolního másla musí být vždy máslo označeno datem použitelnosti. Máslo označené datem minimální trvanlivosti je možné po uplynutí této doby prodávat za předpokladu, že je prodáváno odděleně a doprovázeno informací, že je po uplynutí doby minimální trvanlivosti. Potravinu je stále možné konzumovat.